

Nr. 3, 9. oktober 2020

Nyt om Projekt Slagtelams klimaaftryk

I dette nyhedsbrev fortæller vi om:

- Nyt fra projektet Slagtelams klimaaftryk
- Status på indsamling af økonomiske bidrag til projektet fra fårebranchen
- Udenlandsk forskning, som belyser måder at nedsætte udledning af klimagasser fra husdyr
- Danske initiativer til at reducere landbrugets udledning af klimagasser

Nyt fra projekt Slagtelams klimaaftryk

Indsamlingen af tal fra de 10 fårebedrifter er i fuld gang. Og primo 2021 kan Forskningscenter Foulum gå i gang med at regne på tallene.

Status på finansieringen af projektet i 2020

Mange har allerede bidraget med økonomiske midler til projektet, så vi nu kun mangler 40.000 kr. for at få dækket budgettet for aktiviteterne i 2020.

Interesserede, som gerne vil yde et økonomisk bidrag kan kontakte styregruppen for Projektet - se navne og tlf. nr. nedenfor.

Fåreavlsforeninger og slagtehuse, som har ydet støtte

Listen er lavet pr. 1. oktober 2020. Oversigt over individuelle fåreavlere, som har bidraget bringer vi i næste udgave af nyhedsbrevet, når vi har fået tilsagn om offentliggørelse.

Brancheforeningen Får og Geder; Gotlænderforeningen; Sydvestjyske Fåreavlere; Fynske Fåreavlere; Fårevenner Nordvestjylland, Sønderjysk Fåreavl, Vestjysk Fåreavl. De har bidraget med i alt 33.000 kr.

Slagtehuse: Villes Slagtehus; Stensved Slagtehus; Slagter Ole Thøgersen.

Udenlandsk forskning

Ny forskning viser at græssende dyr er godt for klimaaftrykket

Flere igangværende forskningsprojekter ser nu på effekten af kulstofbinding i græsmarker. Græssende dyr er ikke et klimaproblem, men spørgsmålet er, hvor meget de bidrager til fangst og lagring af kulstof.

I rapporten "Græsmarker - en ukendt kulstofforretning", har den norske institution AgriAnalyse lavet en gennemgang af international faglitteratur i samarbejde med CLIMATE-LAND. Rapporten samler nye forskningsresultater relateret til lagring af kulstof i græsmarker.

Internationale undersøgelser viser, at jord og vegetation i dyrket jord og græsarealer udgør et stort muligt kulstoflager, men det varierer mellem regioner. Vi ved, at i varmere regioner er der mest kulstof bundet i biomasse over jorden, mens der i nordlige regioner er mest kulstof bundet i jord.

Der er flere grunde til, at græssende dyr hjælper med at binde kulstof i jorden. Nyere forskning viser, at kulstof lagres meget dybere i jorden på græsmarker end tidligere antaget. For eksempel påvirker græssende dyr i løbet af vækstperiode både græsset, blomster, svamperødder og de "metan-ædende" bakterier, der lever i jorden. Græssende dyr giver græsset dybere rødder og dermed øget aktivitet i jorden helt ned til en dybde på 1 meter. Det fører også til øget kulstoflagring i jord.

Derudover ser det ud til, at når græssende dyr trækker vejret ned mod græsset for at spise, så fører det til øget aktivitet af mikroorganismer på jorden og flere "metan-ædende" bakterier, der fanger metan fra dyrenes ånde.

Se mere er rapporten [her](#)

Norske fåreavlere fremavler et mere klimavenligt får

Med et stort forskningsprojekt tager den norske avlsorganisationen NSG yderligere skridt frem mod et endnu mere bæredygtigt får, der udånder mindre metan.

Det mobile metan-laboratorie kører rundt i Norge og måler avlsvæddernes metan-udledning

Avlschef Thor Blichfeldt, NSG mener, at det er muligt at fremavle et får, der udsender mindre metan. Men for at gøre det skal man vide, hvilke får der udsender mindre metan end andre. Vi mener, at der er arvelige forskelle i, hvor meget metan dyrene udsender. Ved at måle emissioner på det enkelte dyr kan du udvælge avlsdyr, der sikrer, at den næste generation bliver mere klimavenlig.

Se mere om projektet [her](#)

Der er gennemført lignende forsøg på de danske malkekøer og det viser, at der er en stor forskel i hvordan dyrene udnytter foderet og hvor stor en andel metan, de udskiller. De danske resultater viser, at metan-udskillelsen er arvelig og derfor vil det være muligt på længere sigt at avle sig frem til mere klimavenlige drøvtyggere.

Hvad tæller mest i klimaregnskabet på fårebedriften?

I et engelsk studie blev klimaafttrykket beregnet for 64 forskellige fårebedrifter i England og Wales i 2013. Bedrifterne var delt op i 3 kategorier: Lowland-, Upland- og Hill-farms. Det gennemsnitlige klimaafttryk var på hhv. på 10,85; 12,85 og 17,86 CO₂-ekv. pr kg levende vægt af færdigfede lam (Cradle to farm-gate-analyse) for de 3 kategorier. Uanset kategori var der 4 faktorer, der havde væsentlig indflydelse på klimaafttrykkets størrelse:

- Antal lam fravænnet pr moderfår (antal/moderfår)
- Lammenes tilvækst (g/dag)
- Andel får og tillægsgimmere, som ikke parret (%)
- Kg tilskudsfoder anvendt (kg/årsdyr)

De første 2 faktorer havde den største betydning. Konklusionen af studiet var, at fokus på at fremme produktionsresultater kan flytte mest, men at det er sværest at gøre i praksis på de mere ekstensive Hill-farms. Dog viste resultaterne at netop Hill-farms med de bedste produktionsresultater overgik de gennemsnitlige resultater på Lowland- og Hill-farms.

Konklusionen var derfor, at man bør lægge større vægt på at få løftet niveauet hos de bedrifter, der ligger i den lave ende med hensyn til produktionsresultater, for her ligger det største potentiale til at sænke klimaafttrykket.

Kilde: Jones et al., 2013. The Carbon Footprint of lamb: Sources of variation and opportunities for mitigation. In: Agricultural Systems

Danske initiativer til CO₂ reduktioner

Rapport fra Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren

I november 2019 nedsatte regeringen 13 klimapartnerskaber, som skulle komme med forslag til initiativer, der kan bidrage til regeringens klimamålsætning om 70 pct. reduktion i udledningen af klimagasser i 2030 i forhold til 1990.

Klimapartnerskabet for Fødevarer- og Landbrugssektoren afleverede i marts 2020 sin rapport til regeringen. Rapporten beskriver initiativer, som kan nedbringe sektorens klimapåvirkning med 62 procent frem mod 2030. I rapporten gives der 24 anbefalinger til hvordan landbrug – og fødevarersektoren kan reducere deres klimabelastning, samt hvilke områder der bør sættes på indenfor forskning og udvikling.

Find et sammendrag af rapporten med de 24 anbefalinger [her](#)

Ny rapport viser problemerne med en ensartet CO₂-afgift

En ny rapport fra PwC fra den 18. september 2020 bekræfter, at en CO₂-afgift kan have fatale konsekvenser for landbruget i Danmark, hvis afgiften ikke tager hensyn til branchespecifikke forhold.

De har regnet på konsekvenserne af en CO₂-afgift med udgangspunkt i en afgift på 1.250 kroner pr. ton udledt CO₂. Og i øvrigt brugt Klimarådets anbefalinger og Small Great Nations klimaudspil som udgangspunkt for beregningerne.

Beregningerne viser, at landbruget i Danmark vil blive hårdt ramt. Rapporten peger desuden på de udfordringer, som særligt gælder for landbruget, hvor der på nuværende tidspunkt ikke er nogen reelle alternativer til de biologiske processer, som landbruget i dag er afhængige af, når der skal produceres fødevarer i verdensklasse.

Se mere om rapporten [her](#)

Yderligere oplysninger om projektet og finansiering

For yderligere oplysninger om projektet, kontakt Povl Nørgaard, Team Fårerådgivning, mob. 31720145.

Eller kontakt en af styregruppens medlemmer direkte: Jens Nielsen, Fællesorganisationen Får og Lam, mob: 20415526, Anne Hjelm, Brancheforeningen Får og Geder, mob: 51326016, eller Cato Barslund, Gl. Amstrup mob: 24413705.

Hilsen

Projektets styregruppe og Team Fårerådgivning